

Съобщение за пресата

Люксембург, 14 юли 2020 г.

Инициативата REACT-EU за помощ за възстановяване — труден баланс между бърза реакция и ефективност на разходите, смятат одиторите

Предложението във връзка с инициативата REACT-EU на Европейската комисия за допълване на средствата за сближаване за държавите членки на ЕС с 58 млрд. евро, които да бъдат отпуснати през първите, най-тежки години на възстановяването от Covid-19, има за цел да привлече финансова подкрепа за инвестиции и първоначално предоставяне на средства за подпомагане. В публикуваното днес ново становище на Европейската сметна палата (ЕСП) се изтъква несъответствието между двете цели на предложението — предоставяне на помощта във възможно най-кратки срокове и насочването ѝ там, където тя ще бъде най-необходима и с нея ще бъдат постигнати максимални резултати. Одиторите предупреждават още, че в механизмите за справяне с кризата, които Комисията е предложила за следващия седемгодишен период на бюджета, липсват разпоредби, които да гарантират добро финансово управление на средствата от ЕС.

ЕС предложи пакет от 750 млрд. евро, наречен Next Generation EU, в подкрепа на усилията на държавите членки за свеждане до минимум на социално-икономическото въздействие на пандемията и възстановяването на устойчивия им растеж. Пакетът включва инициативата „Помощ за възстановяване в полза на сближаването и териториите на Европа“ (REACT-EU), в рамките на бюджетния период 2014—2020 г., която да послужи като основа за възстановяването на ЕС през периода 2020—2022 г. В допълнение, Комисията предложи нови правила за ЕСИ фондовете за бюджетния период 2021—2027 г., които имат за цел създаването на механизми, които могат да бъдат бързо задействани, в случай на нови сътресения в бъдеще. Одиторите изготвиха оценка и на двете предложения.

„След избухването на пандемията от Covid-19 Комисията предприе действия в различни области, включително за незабавно мобилизиране на допълнителни средства, и направи предложение за нови правила за отпускането на средствата,“ заяви Илиана Иванова, членът на ЕСП, който отговаря за становището. „Тези мерки са необходими, но за да бъдат ефективни, следва да са добре координирани на национално равнище и равнището на ЕС.“

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на становището, изготвено от Европейската сметна палата. Пълният текст на становището е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Одиторите приветстват предложението на Комисията за администриране на средствата по REACT-EU в рамките на структурата на сега действащите ЕСИ фондове в държавите членки, като отбелязват, че това е разумна и практична идея. Предложението обаче дава свобода на държавите членки да решават сами как да използват допълнителните средства и в него не е уточнено как те ще се координират с други инструменти на ЕС и с националните схеми. Това поражда риск от разпокъсване или дублиране на помощта от ЕС. Нещо повече, държавите членки ще са длъжни да поемат задължения за допълнителните средства (т.е. да ги разпределят за конкретни цели) до 2022 г., което ще създаде допълнителен натиск върху възможностите за тяхното разходване по правилен и разумен начин, като така възниква опасност от прибързване в разходването им и се отдава приоритет повече на усвояването, отколкото на създаването на добавена стойност от средствата (принципа „използваш или губиш“), и се увеличава рискът от нередности и измами. Този риск се отнася особено за държавите членки, които може да са засегнати най-тежко от пандемията и при които усвояването на средствата е по-ниско. И накрая, одиторите подчертават, че новият метод за разпределяне на средствата за държавите членки може да бъде повлиян негативно от техните подценени данни за безработицата.

Предложените изменения на общоприложимите разпоредби за използването на средствата от ЕСИ фондовете през периода 2021—2027 г. имат за цел да засилят възможностите на ЕС за реакция при извънредни и непредвидени обстоятелства. Те могат да важат за всяка ситуация, която Съветът счете за критична, и да дадат временна възможност на Комисията да реагира по-бързо с помощта на тези „решения за изпълнение“. В предложението на Комисията обаче не се уточнява срокът на тази временна възможност, нито са посочени редица аспекти, свързани с доброто финансово управление, като например ограничаването на риска от икономически загуби поради неефективно разпределение на ресурсите (финансиране на проекти, които така или иначе биха били завършени) при ретроспективно одобряване на проекти. Ето защо може да е необходимо Комисията да добави и други правила относно евентуалните ситуации на криза, когато такива възникват. В по-положителен аспект, предложението включва подобрени условия за проследяването на средствата за спешна помощ, което е първата стъпка към постигането на повече прозрачност.

Бележка към редакторите:

За периода 2020—2022 г. Комисията е предложила допълнителни средства в размер на 58 272 800 000 евро по текущи цени.

Становище № 4/2020 на ЕСП относно предложения регламент относно REACT-EU и Регламента за общоприложимите разпоредби във връзка с европейските структурни и инвестиционни фондове е публикувано на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu) на английски език. Останалите езикови версии ще бъдат публикувани своевременно. Съгласно Договора за функционирането на Европейския съюз, Европейският парламент и Съветът поискаха становище за всяко от предложенията. С цел да откликне по-бързо на тези искания, ЕСП обедини тези становища в един документ.

Европейската сметна палата допринесе за подобряване на финансовото управление на ЕС посредством публикуването на становища относно предложения за ново или изменено

законодателство с финансово отражение. Становищата се използват при работата на законодателните органи — Европейския парламент и Съвета. През 2019 г. одиторите публикуваха [обобщение на коментари на ЕСП](#) относно предложенията на Комисията от 2018 г. за следващата МФР. През април 2020 г. ЕСП изготви [становище](#) относно предложението на Европейската комисия за предоставяне на извънредна гъвкавост при използването на европейските структурни и инвестиционни фондове, което скоро ще бъде последвано и от други становища по въпроси, свързани с COVID-19. [Тук](#) можете да откриете информация за мерките, предприети от ЕСП в отговор на пандемията от COVID-19.

Лице за контакт с пресата за това становище:

Damijan Fišer — Ел. поща: damijan.fiser@eca.europa.eu Тел.: (+352) 4398 45 510 / Моб. тел.: (+352) 621 55 22 24